

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією
Протокол №2 від 15.05.2026 р.

Голова приймальної комісії ХДАК,
Голова Комісії з реорганізації ХДАК

Наталія ГОВОРУХІНА

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво»**

для вступу на навчання для здобуття
освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва
зі спеціальності В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво»
на основі здобутого ступеня магістра
або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста (НРК7)

Освітньо-творча програма «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Відповідно до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Харківській державній академії культури у 2026 році, затверджених рішенням вченої ради ХДАК (протокол № 9 від 28.04.2026 року) обов'язковим вступним випробуванням для прийому на навчання для здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва на основі ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста (НРК7) за спеціальністю В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво» є вступний іспит зі спеціальності.

Вступний іспит із спеціальності - форма вступного випробування, що передбачає оцінювання здобутих раніше компетентностей (результатів навчання) в обсязі стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальності В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво», необхідних для опанування освітньої програми третього (освітньо-творчого) рівня вищої освіти.

Програма вступного іспиту зі спеціальності В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво» оцінювання рівня загальнотеоретичної та професійної підготовки вступників зі спеціальності В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво», а також здатності до творчого та проектного мислення.

Вступний іспит зі спеціальності В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво» проводиться в очному форматі із записом на дві камери (з метою забезпечення прозорості, об'єктивності та дотримання академічної доброчесності), з подальшим оприлюдненням запису вступного випробування на вебсайті ХДАК впродовж трьох днів після оприлюднення оцінок вступників та зберігається на ньому у відкритому доступі протягом одного року у вигляді активного інтернет-посилання. Зазначене інтернети-посилання також вноситься до ЄДЕБО. Для визначених Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти в ХДАК у 2026 році категорій вступників допускається використання дистанційно-синхронного формату із обов'язковим записом вступного випробування на дві камери. Відеозаписи деяких категорій вступників відповідно до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в ХДАК у 2026 році не оприлюднюються, але зберігаються в приймальній комісії.

Форма вступного іспиту зі спеціальності В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво» - усна співбесіда, що включає:

1. *Обговорення творчого резюме (портфоліо) вступника.* Вимоги до змісту та оформлення творчого резюме (портфоліо) наведено у розділі 2.
2. *Колоквіум.* Кожен вступник отримує 2 випадкові питання з переліку питань до колоквіуму, який наведено у розділі 3.

Час проведення вступного іспиту зі спеціальності - до 30 хвилин.

Не пізніше ніж за два тижні до початку вступних випробувань в ХДАК для здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва вступник має подати до приймальної комісії особисто або за допомогою електронної пошти (на адресу pri_kom@xdak.ukr.education) творче резюме (портфоліо). Вимоги до змісту та оформлення творчого резюме (портфоліо) наведено у розділі 2.

Надіслані матеріали зберігаються в справі вступника.

2. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ТВОРЧОГО РЕЗЮМЕ (ПОРТФОЛІО) ВСТУПНИКА

Творче резюме (портфоліо) має продемонструвати прогрес та особисті досягнення вступника в професійній сфері. творче резюме (портфоліо) має містити наступну інформацію:

- особисті дані вступника;
- освіта, працевлаштування;
- досвід професійної діяльності (участь у проектах, фестивалях, конкурсах, симпозіумах, резиденціях тощо);
- участь у грантових програмах, стипендіях тощо;
- перелік реалізованих проектів (із зазначенням лінків на онлайн сховище);
- наукова діяльність (наявність публікацій, доповідей на конференціях, круглих столах тощо);
- організаторська/педагогічна діяльність в аудіовізуальній сфері;
- наявність відзнак, нагород тощо;
- знання мов;
- інше.

У творчому резюме (портфоліо) обов'язково подаються посилання на розміщені на ГуглДиску ключові аудіовізуальні проекти (кожен твір має бути належно підписаний; у разі необхідності до твору надається коментар).

У випадку виявлення факту фальсифікацій, порушення авторського права інтелектуальної власності вступник позбавляється права вступу.

3. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО КОЛОКВІУМУ

1. Коротка характеристика еволюції технологічного розвитку кінематографу.
2. Розробка та втілення аудіовізуального проекту/твору.
3. Діяльність виробничого колективу в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва та управління ним.
4. Правові та етичні норми оцінки професійної діяльності, розробки та втілення аудіовізуальних проектів.
5. Принципи, методи та організаційні процедури творчо-виробничої діяльності в аудіовізуальній сфері у професійній діяльності (за фахом).
6. Експертна та консультативна діяльності в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва.
7. Види і технології сучасного телебачення.
8. Тенденції в розвитку зображального вирішення в сучасних ігрових, документальних фільмах і на телебаченні
9. Ключові постаті вітчизняного кіно,- телемистецтва: історичний аспект.
10. Художня якість аудіовізуального продукту: критерії оцінки.
11. Дія у фільмі як спосіб художньої організації екранного простору і часу. методи зміни часу в кіно.
12. Художньо-образна/зображальна/звукова структура аудіовізуального твору.
13. Монтажна структура фільму та телепрограми.
14. Тенденції розвитку інформаційної сфери.

15. Назва як елемент стратегії режисерського впливу.
16. Специфіка художнього образу в кіно.
17. Пластичний образ в аудіовізуальному творі.
18. Звукове рішення аудіовізуального твору.
19. Неігрове кіно як «дзеркало часу» та матриця формування суспільної свідомості.
20. Візуальні ефекти, спецефекти та комп'ютерна графіка у кінематографі.
21. Соціальна функція видовища.
22. Жанр як особливість стосунків глядача з видовищем та елемент рішення екранного видовища.
23. Специфічні особливості театру, кіно, телебачення та нових медіа.
24. Пітчінгування та продюсування аудіовізуальних творів: загальні тенденції.
25. Перспективи розвитку аудіовізуальної індустрії України.
26. Відеоарт як форма художнього вислову: історія виникнення, специфіка мови та трансформація в епоху діджиталізації.
27. Інтерактивне кіно та нелінійні структури оповіді: зміна ролі глядача (від споглядання до співтворчості).
28. Імерсивні технології в аудіовізуальному мистецтві: віртуальна (VR), доповнена (AR) та змішана (MR) реальності.
29. Мультимедійні інсталяції та панорамний відеомеппінг як способи організації простору і комунікації з глядачем.
30. Специфіка створення та дистрибуції вебсеріалів, мобільних медіаформатів і генеративного ШІ-відео.
31. Еволюція технологічного розвитку фотомистецтва: від аналогових процесів до цифрової сенсорики.
32. Художньо-образна структура фотографії. Специфіка світлотонального, композиційного та пластичного вирішення.
33. Простір і час у фотографії: категорії миті, тривалості та серійності. Візуальна архітектоніка фотосерії та фотокниги.
34. Документальна, художня та концептуальна фотографія як інструменти художньої фіксації часу та соціокультурного впливу.
35. Кураторська діяльність, стратегії художнього експонування та просування фотопроектів.

4. СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Оцінка вступного іспиту зі спеціальності має дві складові:

- обговорення творчого резюме (портфоліо) вступників - від 0 до 100 балів;
- відповіді на питання колоквиуму - від 0 до 100 балів.

Розподіл балів за кожну складову вступного іспиту за спеціальності наведено у таблиці 1.

Загальний бал вступника формується шляхом підсумовування балів, установлених кожну складову.

Підсумкова оцінка за результатами вступного іспиту зі спеціальності виставляється за 200-бальною шкалою.

Таблиця 1. Структура оцінки та критерії оцінювання вступного іспиту зі спеціальності В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво»

№	Складові оцінки та критерії оцінювання	Кількість балів
ТВОРЧЕ РЕЗЮМЕ (ПОРТФОЛІО) ВСТУПНИКА		
1	Оцінювання досягнень вступника	75
2	Оцінювання культури оформлення та подання творчого резюме	25
	Разом	100
ВІДПОВІДІ НА ПИТАННЯ КОЛОКВІУМУ		
1	Оцінювання змісту та повноти відповіді	80
2	Оцінювання логіки викладу матеріалу, культури мовлення	20
	Разом	100
Усього за випробування		200

Вступники, які отримали за результатами вступного іспиту зі спеціальності нижче 140 балів, до участі в конкурсі щодо зарахування для здобуття вищої освіти не допускаються.

Деталізація критеріїв оцінювання творчого резюме вступника наведена у таблиці 2, відповідей на питання колоквіуму - у таблиці 3.

Таблиця 2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТВОРЧОГО РЕЗЮМЕ (ПОРТФОЛІО) ВСТУПНИКА

Рівень досягнень та кількість балів	Характеристика	Рівень досягнень та кількість балів	Характеристика
Оцінювання досягнень вступника		Оцінювання культури оформлення та подання творчого резюме	
Високий 65-75 балів	Наявність самостійних або командних завершених аудіовізуальних проєктів. Досвід презентації творів на всеукраїнських фестивалях, конкурсах, резиденціях або локальних публічних показах. Наявність дипломів переможця чи призера всеукраїнських конкурсів, відзнак за кращу студентську роботу або досвід отримання перших творчих стипендій чи мінігрантів. Наявність практичного досвіду в професії (фріланс, участь у зйомках, робота на телебаченні, радіо чи в студіях), досвід допомоги в організації культурних заходів або проведення майстер-класів. Наявність тез або статей, досвіду виступів на науково-практичних конференціях.	Високий 24-25 балів	Резюме структуроване, лаконічне, містить усі обов'язкові розділи та дані без пропусків. Ключові аудіовізуальні проєкти надані на окремому носії, файли повністю робочі, відтворюються без технічних збоїв. Кожен твір чітко й належно підписаний (автор, назва, рік, хронометраж, роль у проєкті). До робіт додано вичерпні, концептуальні авторські коментарі.
Достатній 45-64	Портфоліо складається з успішно захищеного магістерського проєкту та ряду навчальних або курсових робіт, які демонструють упевнене володіння професійними інструментами, але ще не виходили на широкі фестивалі майданчики. Наявність грамот за успіхи в навчанні, сертифікатів учасника творчих воркшопів, виставок чи фестивалів (без отримання призових місць). Мінімальний практичний досвід, набутий під час виробничих практик або навчання; участь у студентських проєктах на позиціях середньої ланки (асистент, лінійний персонал). Наявність розробленої та обґрунтованої концепції майбутнього творчого мистецького проєкту (без публікацій).	Достатній 20-23 бали	Резюме оформлене акуратно, містить майже всі необхідні дані, але присутні незначні текстові або форматизаційні неточності. Аудіовізуальні проєкти на носіях є робочими та підписаними. Проте авторські коментарі /експлікації до є надто короткими, формальними або частково не розкривають творчий задум.

Рівень досягнень та кількість балів	Характеристика	Рівень досягнень та кількість балів	Характеристика
Оцінювання досягнень вступника		Оцінювання культури оформлення та подання творчого резюме	
Середній 35-44 бали	Портфоліо є слабким або неповним, містить лише базові студентські завдання (навчальні вправи, етюди); магістерський проєкт виконаний на середньому технічному чи художньому рівні. Творчі відзнаки та нагороди повністю відсутні, є лише базовий диплом про вищу освіту (магістра або спеціаліста). Відсутній будь-який досвід реальної роботи в індустрії поза межами обов'язкових університетських практик. Слабке розуміння теоретичної бази свого напрямку.	Середній 16-19 балів	Документ оформлений недбало або хаотично, відсутня чітка структура резюме. Матеріали на носіях записані несистемно, підписи до творів оформлені з помилками або не за формою. Частина посилань на онлайн-сховища не працює, файли мають технічні дефекти, а коментарі чи описи задуму повністю відсутні.
Низький 0-34 бали	Відсутність самостійних або колективних реалізованих аудіовізуальних робіт, творче портфоліо вступника порожнє. Відсутність будь-яких нагород, сертифікатів, заохочень чи досвіду публічної презентації творчих робіт. Повна відсутність будь-яких навичок практичної, організаційної чи педагогічної роботи в аудіовізуальній сфері. Повна відсутність розуміння специфіки та завдань творчої аспірантури; неспроможність сформулювати тему майбутнього дослідження та мистецького проєкту.	Низький 0-15 балів	Резюме не відповідає вимогам до оформлення документів, обов'язкові особисті чи професійні дані пропущені. Ключові аудіовізуальні матеріали на носіях відсутні або надані у неналежній якості (пошкоджені файли, які неможливо відкрити). Роботи взагалі не підписані, ідентифікувати авторство чи специфіку проєкту неможливо.

Примітка: У разі виявлення факту фальсифікації творчих здобутків, використання чужих матеріалів (плагіату) або порушення авторського права інтелектуальної власності вступник отримує 0 балів та позбавляється права вступу.

Таблиця 3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ НА КОЛОКВІУМІ

Рівень досягнень та кількість балів	Характеристика	Рівень досягнень та кількість балів	Характеристика
Оцінка змісту та повноти відповіді на питання колоквиуму		Оцінювання логіки викладу матеріалу, культури мовлення	
Високий 65-75 балів	Вступник демонструє глибоку теоретичну підготовку як з класичного кінематографу та телебачення, так і з новітніх цифрових відеоформатів чи теорії фотомистецтва. Вільно й системно аналізує складні художні явища, розуміє специфіку екранного та фотографічного простору й часу, засади нелінійного наративу та художню мову сучасних медіа. Бездоганно розуміє індустрійні та виробничі процеси, правові норми, принципи продюсування чи кураторської діяльності. Впевнено й аргументовано відповідає на всі додаткові питання комісії.	Високий 24-25 балів	Відповідь побудована чітко, послідовно та структуровано. Присутні переконливі причинно-наслідкові зв'язані переходи між теоретичними тезами та художніми прикладами. Мовлення багате, виразне та повністю відповідає науково-практичному й академічному стилю аудіовізуальної індустрії, нових медіа та фотомистецтва. Вступник бездоганно оперує фаховим понятійним апаратом. Відсутні слова-паразити та тривалі паузи.
Достатній 45-64	Вступник правильно й повно викладає сутність питань колоквиума, добре орієнтується в історичних етапах розвитку та ключових постатях вітчизняного мистецтва. Чітко розуміє художньо-образну структуру творів, розрізняє напрями відеоарту, сучасні телетехнології та жанри художньої чи документальної фотографії. Припускається поодиноких помилок у глибокому аналізі складних сучасних тенденцій або інноваційних цифрових технологій, які здатний самостійно виправити після навідних запитань.	Достатній 20-23 бали	Думки висловлюються логічно, матеріал подається послідовно, суть відповіді розкривається повністю. В аргументації інколи бракує самостійних теоретичних висновків або чіткого структурування відповідей на стику кількох різних тем білета. Вступник володіє фаховою термінологією, але припускається поодиноких стилістичних помилок або використовує занадто спрощені, побутові формулювання замість академічних.
Середній 35-44 бали	Відповідь має характер загального переказу відомих фактів або базових підручників без самостійного критичного осмислення сучасного контексту візуальної культури. Вступник орієнтується переважно в класичній	Середній 16-19 балів	Виклад матеріалу є хаотичним або стрибкоподібним, вступник постійно перескакує з одного питання на інше без логічного зв'язку. Тези висловлюються поверхнево і не

Рівень досягнень та кількість балів	Характеристика	Рівень досягнень та кількість балів	Характеристика
Оцінка змісту та повноти відповіді на питання колоквиуму		Оцінювання логіки викладу матеріалу, культури мовлення	
	базі та традиційних жанрах, але плутається в принципах інтерактивності, нових медіаформатах чи засадах концептуальної фотографії. Нездатний чітко розмежувати технічні, технологічні та суто художні особливості різних екранних чи фотографічних форматів. Потребує постійної допомоги та навідних запитань членів екзаменаційної комісії.		підкріплюються прикладами з кіно-, теле-, відео- чи фотопрактики. Професійна термінологія використовується невпевнено або з помилками у значенні слів. Мовлення переривчасте, містить неформальний сленг.
Низький 0-34 бали	Вступник не володіє матеріалом більшості розділів програми, припускається грубих фактологічних, історичних і теоретичних помилок. Нездатний пояснить специфіку художнього, пластичного чи звукового образу, сутність відеоарту або категорії простору й часу у фотомистецтві. Абсолютно не орієнтується в принципах організації творчо-виробничої діяльності, пітчінгу, продюсування чи кураторства. На навідні запитання членів екзаменаційної комісії не відповідає.	Низький 0-15 балів	Повна відсутність логіки у викладі, нездатність побудувати бодай одне зв'язне та аргументоване твердження з теми білета. Фахова термінологія аудіовізуального мистецтва чи фотомистецтва не використовується взагалі або вживається грубо помилково. Загальна культура мовлення, словниковий запас та стиль висловлювання не відповідають вимогам до випускника магістратури.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Alberstat Ph. The Insider's Guide to Film Finance. Focal Press is an imprint of Elsevier, 2004.
2. Bordwell D., Staiger J., Thompson K. The Classical Hollywood Cinema: Film Style and Mode of Production to 1960. New York, 1985. 652 p.
3. Cable Ph. R. Make Movies That Make Money! The Low-Budget Filmmaker's Guide to Commercial Success. McFarland & Company, Inc., Publishers, 2009.
4. Ebert R. Your Movie Sucks. Andrews McMeel Publishing, 2007.
5. Karmitz M. Bande a part. P., Ed. Grasset Fasquelle, 1994.
6. Keating P. Cinematography. Rutgers, The State University, 2014.
7. Lotman J. Semiotics of Cinema. Transl. by Mark Suino. Ann Arbor: University of Michigan Press. 1981.
8. Robert C. Allen, Gomery Douglas. Film History: Theory and Practice. New York, San Francisco, 1985. 276 p.
9. Steinberg S. The Crowdfunding Bible. Published by READ.ME, 2012.
10. Stoller M. Filmmaking For Dummies, 2nd Edition. Wiley Publishing, Inc. , 2009.
11. Алфьорова З. Глобальні цифрові мережі: нова філософія шоу-бізнесу. *Духовна культура в інформаційному суспільстві : мате.и міжнар. наук.-теорет. конф., 24–25 січ. [2002 р.] / Харк. держ. акад. культури. Харків, 2002. С. 19-20.*
12. Алфьорова З. До питання про екран у майбутньому. *Сучасний стан українського мистецтвознавства та шляхи його подальшого розвитку : матеріали наук. конф. / Акад. мистец. України. Київ, 2000. С. 124–126.*
13. Алфьорова З. Трансгресії візуального мистецтва: відео-арт (стаття друга). *Вісн. Харк. держ. акад. дизайну і мистец. [Сер.] Мистецтвознавство. Архітектура : [зб. наук. пр.]. Харків, 2006. № 8. С. 3-9.*
14. Алфьорова З. Трансгресії візуального мистецтва: відео-арт (стаття третя). *Вісн. Харк. держ. акад. дизайну і мистец. [Сер.] Мистецтвознавство. Архітектура : [зб. наук. пр.]. Харків, 2006. № 9. С. 3-11.*
15. Алфьорова З. Трансгресії візуального мистецтва: відео-арт. *Традиції та новації у вищ. архітектур.-худож. освіті : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Харк. держ. акад. дизайну і мистец. Харків., 2006. Вип. 1/3. С. 106-108.*
16. Афанасьєва К. Продюсер в аудіовізуальному бізнесі: правові аспекти діяльності. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2011. No 2. С. 47–53.
17. Бондаренко Д. Особливості сучасних українських короткометражних аматорських фільмів. *Соціально-комунікаційні та мистецтвознавчі процеси в аспекті історичного розвитку і сучасності: зб. наук. пр. У 2-х т. Т. 1. Київ: КиМУ, 2019. С. 426-431.*
18. Брюховецька Л. «Війна культур» чи загроза асиміляції? Українське поетичне кіно як фактор національного самоствердження. *Наук. зап. НАУКМА. К., 2008. Т.75 : Теорія та історія культури. С. 77–84.*
19. Брюховецька Л. Приховані фільми. Українське кіно 1990-х. Київ : АртЕк, 2003. 384 с.
20. Брюховецька Л. Перерваний політ. Українське кіно часів ВУФКУ: спроба реконструкції. *Кінематографічні студії. Випуск восьмий. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2018. 570 с.*

21. Брюховецька Л. Фільм як перетворена реальність (художня мова українського поетичного кіно). *Мистецтвознавство України : зб. наук. пр. / АМУ. К., 2000. Вип. 1. С. 271–274.*
22. Брюховецька Л. Нариси з історії кіномистецтва України. Київ «Інтертехнологія». 2006. 872 с.
23. Горпенко В. Г. Архітектоніка фільму. Зошити 1-5. К., 2000.
24. Железняк С. Специфіка аудіовізуальної культури в мультимедійному просторі: звуковий аспект. *Культура і мистецтво у сучасному світі. 2019. <https://doi.org/10.31866/2410-1915.20.2019.172449>*
25. Зубавіна І. Екранна культура: філософські інтенції сучасної теоретичної думки. *Художня культура. Актуальні проблеми: Зб. Наук. праць. Випуск II - Київ: АМУ, 2005. С.59-74.*
26. Зубавіна І. Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті. Київ, 2007. 296с.
27. Зубавіна І. Нові екранні технології: специфіка комунікативної дії. Віртуалізація світу як стратегія «нуль дистанції». *Сучасне мистецтво. Зб. Ін-ту проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України. Вип.1. Київ: Акта, 2004. С.246–241.*
28. Зубавіна І.Б. Час і простір у кінематографі / ППСМ АМУ. Київ, 2008. 448 с.
29. Ілляшенко В. Книга режисури. Київ: Вік, 2002. 144 с.
30. Ландяк О. "Аудіовізуальне мистецтво" як концепт у сучасному мистецтвознавчому дискурсі. *Наукові записки. Серія: Мистецтвознавство. 2017. №1. (вип. 36). С. 213- 223.*
31. Левко У. Герменевтичні аспекти кіноінтерпретації художнього твору (на матеріалі екранізації художньої прози Станіслава Лема): автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.06. Т., 2010. 20 с.
32. Левченко О. Зміна парадигми аудіовізуальних мистецтв у ситуації експансії цифрових технологій. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Аудіовізуальне мистецтво і виробництво. 2018. Вип. 2. С. 42-52.*
33. Лебедєв О. Пластичність кінематографічного зображення та її складові // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2013. Вип. 13. С. 160–168.
34. Лядов М. Сценарій. Основи кінодраматургії та техніка сценарія «Укртеакіновидав», 1930. 90 с.
35. Машенко І. Телевізійні аномалії. Мас-медійні історії в деталях. Київ: вид-во Телерадіокур'єр. 2005. 216 с.
36. Миславський В. Кінословник: Терміни, визначення, жаргонізми. Харків, 2007. 328 с.
37. Моженко М. Дигіталізація медіа і сучасна аудіовізуальна культура. *Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство. 2015. Вип. 33. С. 91-98.*
38. Пересецький Р. До проблеми кіноцитовання в екранному мистецтві. *Культура України:зб. наук. пр. Вип. 30. Х.: ХДАК. С. 147-155.*
39. Погребняк Г. Естетичне поле телебачення у сучасному соціокультурному просторі. *Вісник ДАКККіМ. 2009. № 3. С. 81-91.*
40. Погребняк Г. Відображення картини світу як проблема авторства//Матеріали VII круглого столу «Теорія і практика екранних мистецтв», 6 січня 2021р,

- м.Київ/ Упорядники: О. В. Безручко, С. В. Железняк. Київ : Видав. центр КНУКіМ, 2021. С.27–30
41. Роднянський О. Виходить продюсер. Київ, 2016.
42. Сидор-Гібелінда О. Природа відео-арту – погляд Вуді Васулка. *Terra incognita. Сучасне візуальне мистецтво*. 1994. № 1–2. С. 99
43. Скуратівський В. Екранні мистецтва у соціокультурних процесах ХХ століття. Генеза. Структура. Ч. І. К. : КМЦ „Поезія”, 1997.
44. Скуратівський В. Екранні мистецтва у соціокультурних процесах ХХ ст. Т.2. 240 с.
45. Соломатова В. Специфіка аудіовізуального дискурсу в дигітальній культурі. *Питання культурології*. 2011. Вип. 35. С. 68-76.
47. Хоменко І. Псевдоевристичні форми авізуального і аудіовізуального мистецтва: проблема впливу на аудиторію. *Вісник Чернігівського державного педагогічного університету / Чернігівський державний педагогічний університет ім. Т.Шевченка*, 2003. Вип.21. С. 181-185.
48. Черкасова Н. Кінопрокатна діяльність у контексті розвитку кінематографа. *Культура України:зб. наук. пр. Вип. 30. Х.: ХДАК*. С. 163-173.
49. Чміль Г. П. Екранна культура: плюральність поглядів. Х.: Крук, 2003. 336с.
50. Шкляревський Г. Вікно у реальність. Режисура аудіовізуальних мистецтв. Київ : видавець Карпенко В. М., 2014.